

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Спп 8/2020
17.02.2021. године
Београд

ОСНОВНИ СУД У СУРДУЛИЦИ

ВЕЗА: Су VIII-VIII 139/2020-2

Извод из записника са I седнице Грађанског одељења Врховног касационог суда одржане 17.02.2021. године.

ОДЛУКА

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев Основног суда у Сурдулици за решавање спорног правног питања, као недозвољен.

Образложење

Основни суд у Сурдулици на основу чл. 180. и 181. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18 и 18/20) покренуо је поступак за решавање спорног правног питања у споровима већег броја тужилаца против туженог ЈП „Водовод“ из Сурдулице.

У захтеву је наведено да је пред Основним судом у Сурдулици у току већи број поступака по тужбама против туженог ЈП „Водовод“ из Сурдулице ради стицања без основа. Ради се о тужбама које се сукцесивно подносе од стране истог тужиоца, а потраживања су на месечном нивоу и сва су доспела и односе се на период од три године, 2008, 2009. и 2010. годину. Тужбени захтеви тужилаца су основани и исти успевају у парници. Спорно је досуђивање, односно недосуђивање трошкова парничног поступка по другој или трећој тужби истог тужиоца, када се не признају трошкови парничног поступка са позивом на члан 9. ЗПП.

Захтев за решавање спорног правног питања на основу истих законских одредаба поднео је и пуномоћник тужилаца, наводећи да судови погрешно досуђују, односно не досуђују парничне трошкове тужиоцима који воде спор против туженог ЈП „Водовод“ из Сурдулице, у случајевима када поднесу другу или трећу тужбу за стицање без основа, без обзира на постигнути успех тужилаца у

спору од 100%. Судови се позивају на одредбу члана 9. ЗПП, наводећи да тужиоци злоупотребљавају своја процесна права јер су једном тужбом могли обухватити цео период од 01.01.2008. до 31.12.2010. године, па за период 2009. и 2010. година тужиоцима не признају парничне трошкове, сматрајући да су тужиоци подношењем посебних тужби злоупотребили процесна права из члана 9. ЗПП.

Основни суд у Сурдулици се обратио Врховном касационом суду на основу чл. 180. и 181. ЗПП са захтевом за решавање спорног правног питања због тога што Виши суд, одлучујући по жалбама туженог, када првостепени суд досуди тужиоцима трошкове поступка, преиначује одлуку о трошковима поступка по другој и трећој тужби и доноси решење да свака странка сноси своје трошкове поступка.

С обзиром на све до сада изложено, спорно правно питање гласи:

„Да ли подношење више сукцесивних тужби за наплату потраживања која су доспела на месечном нивоу, а у време подношења прве тужбе и целокупно потраживање, представља злоупотребу процесних права од стране тужиоца из истог правног основа и чињеничног стања.“

Према наводима захтева тужени оспорава основаност тужбеног захтева и поред постојања правноснажних пресуда којима је усвојен тужбени захтев тужилаца у целини. Тужени не испољава намеру да спор реши мирним путем, без подношења тужбе, па се поставља питање да ли суд може одбити захтев за накнаду трошкова парничног поступка по члану 9. ЗПП. Основни суд у захтеву даље наводи да ово питање није регулисано Законом о парничном поступку јер није регулисано да ли се тужени у оваквим ситуацијама може сматрати савесним у смислу одредбе члана 9. ЗПП и због тога бити ослобођен од трошкова поступка, односно да ли се тужиоци сматрају несавесним и да и поред успеха у спору немају право на накнаду трошкова поступка које су несумњиво имали.

Првостепени суд је предложио и одговор на спорно правно питање, тако што је закључио да подношење више тужби за различите периоде од стране једног тужиоца против туженог за враћање стеченог без основа за комуналне услуге, у ситуацији када су сва потраживања доспела у тренутку подношења прве тужбе, представља злоупотребу процесних овлашћења у смислу одредбе члана 9. ЗПП, јер је тужилац имао могућност да целокупно потраживање обухвати једном тужбом, а суд је дужан да спречи злоупотребу права током целог поступка у смислу наведене законске одредбе.

Уз захтев за решавање спорног правног питања, првостепени суд је приложио списе Основног суда у Сурдулици П 829/17, П 935/18, П 936/18 и П 338/18.

Увидом у списе П 829/18 утврђено је да је првостепеном пресудом, првим ставом изреке, усвојен тужбени захтев и да је обавезан тужени да на име стеченог без основа за услуге за јануар месец 2010. године исплати износ од 100,00 динара са законском затезном каматом од 28.08.2017. године, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 21.800,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж 1991/18 од 07.12.2018. године одбијена је као неоснована жалба туженог у првом ставу изреке и првостепена пресуда потврђена. Другим ставом изреке преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у другом ставу изреке првостепене пресуде тако да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

По посебној ревизији тужиоца поднетој на основу члана 404. ЗПП Врховни касациони суд је пресудом Рев 4054/2019 од 25.12.2019. године прихватио одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 1991/18 од 07.12.2018. године у делу одлуке о трошковима поступка, као изузетно дозвољеној и преиначио пресуду Вишег суда у Врању у другом ставу изреке тако што је одбио жалбу туженог и потврдио пресуду Основног суда у Сурдулици П 829/17 од 20.02.2018. године у ставу другом изреке, којим је одлучено о трошковима првостепеног поступка. Из образложења другостепене пресуде произлази да је одлука о трошковима поступка донета применом начела правичности, док из образложења пресуде ревизијског суда произлази да се у парничном поступку не примењују правила правичности, осим у споровима из породичних односа, тако да се не може донети одлука да свака странка сноси своје трошкове поступка због тога што је вредност предмета спора ниска.

Врховни касациони суд је на седници Грађанског одељења одржаној 17.02.2021. године, одбацио захтев за решавање спорног правног питања на основу члана 182. став 1. Закона о парничном поступку, с обзиром да је Врховни касациони суд већ донео одлуку о постављеном питању.

**Председник Грађанског одељења
судија др Драгиша Б. Слијепчевић**